

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 April 1882, kl. 3 e. m.

Memorial, i fråga om ändringar och tillägg i gällande aflöningsstat för Riksbanken.

De ändringar i gällande aflöningsstat för Riksbanken, som Utskottet härmed får hos Riksdagen föreslå, afse uteslutande staten för Riksbankskontoret i Östersund och det tillägg i Riksbankens stat, som af Utskottet åsyftas, gäller fastställande och intagande i samma stat af löner och arfvoden åt ledamöterna, tjänstemännen och vaktbetjeningen vid det nästlidna år inrättade Riksbankskontoret i Vexjö.

Hvad sålunda först beträffar aflöningsstaten för afdelningskontoret i Östersund, har styrelsen för detta kontor såväl hos fullmäktige i Riksbanken som hos Utskottet gjort framställning om vidtagande af erforderlig åtgärd för beredande dels af behöflig tillökning i arbetskrafterna vid kontoret, dels ock af en efter de städse växande göromålen och ansvaret i kontorets tjänst samt de rådande dryga lefnadskostnaderna i Östersund skäligen lämpad löne- och arfvodesstat för kontorets styrelse och tjänstemän samt vaktbetjent, hvarjemte styrelsen tillika hemställt, att de nya förmåner, som kunde varda beviljade, måtte såsom en uppmuntran och väl behöflig ersättning för det hittills knappt aflönade arbetet i Riksbankens tjänst få tillgodonjutas från och med början af innevarande år.

Till stöd för den sålunda gjorda framställningen har kontorsstyrelsen till en början meddelat en jämförelse med rörelsens omfång vid Riksbankens öfriga afdelningskontor, enligt hvilken kontorets verksamhet skulle i flera grenar af sin rörelse antingen redan öfvergått eller väsentligen närmåt sig de flesta äldre afdelningskontoren. Sålunda vore, enligt hvad kontorsstyrelsen meddelat, vid slutet af November månad nästlidna år *antalet i kontorets ego befinnliga inköpta vexlar* större än motsvarande antal vid kontoret i Göteborg äfvensom större än sammanlagda antalet sådana vexlar vid kontoren i Luleå och Visby samt föga understigande antalet vid de tre kontoren i Vexjö, Luleå och Visby tillhopa. — I afseende å utestående lån understege antalet *lån mot inteckning*

i fast egendom endast obetydligt antalet af sådana lån vid hvartdera af kontoren i Malmö och Visby; *lånen mot aktier* vore nästan enahanda som vid hvartdera af kontoren i Malmö och Luleå samt dubbelt så många som dylika lån vid kontoret i Visby; *lånen mot namnsäkerhet* understege ej mycket sammanlagda antalet vid kontoren i Malmö, Luleå och Vexjö, och *sammanlagda antalet inköpta vaxlar, utestående lån och kassakreditiv* öfverstege motsvarande antal vid hvartdera af kontoren i Vexjö och Visby samt understege föga antalet deraf i Luleå.

Vidare har kontorsstyrelsen upplyst, att hon under det senast tilländalupna året förehåft till pröfning:

till försäljning erbjudna vaxlar	2,421 st.
låneansökningar	234 »
ansökningar om kassakreditiv	76 »
hvarförutom vid kontoret försåls postvaxlar	1,281 »
att af insättningar på kassakreditiv förekommit	481 »
» » uttagningar på dito	617 »
» » insättningar på upp- och afskrifningsräkning	373 »
» » uttagningar på dito	452 »
» » omsättningar på afbetalningslån	398 »
samt insättningar på deposition	50 »

hvarjemte nästan dagligen förekommit en icke obetydlig in- och utvexling.

Härförutom har kontorsstyrelsen meddelat, att kontoret i allmänhet hållits öppet alla helgfria dagar från kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m. till kl. 1, stundom ända till kl. 2 à $\frac{1}{2}$ 3 e. m., samt att, sedan tilloppet af lånesökande visat sig påkalla ytterligare tillmötesgående från styrelsens sida och en lämpligare fördelning på flere dagar af de hopade göromålen, styrelsen numera sett sig nödsakad att på fyra dagar i veckan fördela pröfningen af ingående lånehandlingar.

Att en jemförelsevis så utsträckt rörelse äfven tagit i anspråk såväl styrelsens som i synnerhet handhafvarens af den dagliga förvaltningen och den fåtaliga kontorspersonalens omsorg och arbetsnit vore påtagligt. Kontoret hade nästan dagligen fordrat ett betydligt öfverarbete af såväl den förra som de senare till och med i den mån, att tjänstemännen icke sällan fått använda hela eftermiddagarne till långt fram på qvällarne samt stundom haft full sysselsättning jemväl under helgdagarne, hvadan styrelsen icke heller ansåge sig kunna till mindre än $7\frac{1}{2}$ timmar uppskatta medeltalet af den arbetstid, kontorstjänstemännen hvarje arbetsdag måst använda på sina respektive befattningar. En sådan verksamhet hade, särdeles för tjänstemännen, blifvit så mycket

känbarare, som desse derigenom betagits möjligheten att förskaffa sig enskilda biförtjenster till fyllande af sina lefnadsbehof. Vid sådant förhållande hade det icke heller kunnat undgå styrelsen, att de vid afdelningskontorets inrättande bestämda lönevillkoren redan under det tillryggelagda året visat sig alltför ringa såväl för ledamöterna sjelfve som för tjenstemännen och vaktbetjeningen vid kontoret, hvilka hvar för sig väsentligen blifvit berörda af de fordringar, kontorets lifliga verksamhet ställt på deras sysslor.

Öfver den sålunda gjorda framställningen hafva fullmäktige anført följande:

»Ehuru den för kontoret i Östersund gällande stat fastställdes vid sist hållna Riksdag, torde dock de af kontorets styrelse anförda förhållanden innefatta fullgiltiga skäl för yrkande, att de i samma stat bestämda aflöningsförmåner icke motsvara det arbete, skötandet af göromålen vid kontoret redan ovädersägligen visat sig fordra. Då fullmäktige derföre anse sig pligtige att hos Utskottet göra framställning om åtgärd för utverkande af högre aflöning åt personalen vid nämnda kontor, hafva fullmäktige likväl, då den korta tid, under hvilken kontorets verksamhet fortgått, icke lemna tillfyllestgörande grund för bedömande af den vidare utveckling, rörelsen inom kontorets mindre befolkade område må kunna erhålla, ansett sig nu böra förorda endast sådan förhöjning, som skäligen må kunna sätta vederbörande i stånd att med arbetet fortfara och sträfvä för kontorets vidare utveckling, under förhoppning att, när denna fortgått och vunnit den stadga, att omfattningen af kontorets göromål kunna för en framtid säkrare bedömas, Riksdagen icke lär finnas obenägen att än vidare ordna personal och aflöningar i öfverensstämmelse med hvad behofvet kan finnas fordra. Enligt nu antydda grund få fullmäktige föreslå följande stat för afdelningskontoret i Östersund:

tre styrelseledamöter, hvardera	kronor 1,000: —
samt derförutom den ledamot, som handhafver	
den dagliga förvaltningen	» 2,000: —
kamreraren, tillika kassör, lön	» 1,200: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års	
ordinarie tjenst med 400 kronor och efter	
tio års tjenst med ytterligare 400 kronor,	
samt tjenstgöringspenningar	» 800: —
och missräkningspenningar	» 500: —
bokhållaren, tillika registrator, lön	» 1,000: —,
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års	
ordinarie tjenst med 300 kronor,	

samt tjänstgöringspenningar »	600: —
ombudsmannen »	600: —
till extra biträden vid kontorsgöromålen . . »	750: —
vaktbetjenten »	400: —,

jemte bostad och vedbrand,»

hvarjemte fullmäktige hemställt, att denna stat måtte få tillämpas från början af innevarande år, samt att i sammanhang med godkännande af den nya staten uti § 62 mom. 2 af Bankoreglementet måtte vidtagas den ändring, att styrelsen för afdelningskontoret i Östersund skall för pröfning af diskonterings-, låne- och kreditvansökningar sammanträda minst fyra dagar i hvarje vecka.

Vid förehafvande af denna framställning har Utskottet väl, lika med fullmäktige, funnit en ökning af de nuvarande aflöningsbeloppen för såväl styrelsen som tjänstemännen vid Östersundskontoret vara af förhållandena påkallad; men Utskottet skiljer sig derutinnan från fullmäktige, att Utskottet finner den förhöjning, som blifvit för styrelsepersonalen ifrågasatt, vara väl högt tilltagen. Utskottet tillåter sig för sådant ändamål erinra, hurusom, när vid 1875 års riksdag tillökning i aflöningsbeloppen för styrelse och tjänstemän vid det något mer än två år derförut öppnade afdelningskontoret i Luleå af Riksdagen beviljades, aflöningen till två af de tre styrelseledamöterna höjdes från 600 kronor till 900 kronor och för den tredje styrelseledamoten, som tillika handhafver den dagliga förvaltningen vid kontoret, från 1,200 kronor till 2,400 kronor, och att först vid 1880 års riksdag, sedan erfarenheten gifvit tillräckligt stöd för bedömande af verksamhetsomfattningen vid kontoret, ytterligare höjning af lönerna åt styrelsepersonalen lemnades till de ännu fortvarande beloppen af 1,200 kronor till en hvar af de tre styrelseledamöterna samt derförutom 2,400 kronor till den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen. Med afseende härå och i betraktande af den korta tidrymd af icke mer än ett och ett halft år, som Östersundskontoret varit i verksamhet, samt då de under denna tid ökade göromålen i kontoret, om de ock naturligen drabbat äfven styrelseledamöterna, dock, såsom kontorsstyrelsen i sin framställning jemväl påpekat, företrädesvis träffat tjänstemannapersonalen, samt då Utskottet anser all försigtighet vid beviljande af löneförhöjningar böra iakttagas, har Utskottet ansett arfvodesförhöjningen för styrelsepersonalen vid Östersundskontoret för närvarande skäligen kunna stanna vid enahanda belopp med den, som vid första löneförhöjningen år 1875 för det med Östersundskontoret närmast jemförliga Luleåkontoret tilldelades styrelseledamöterna vid sistnämnda kontor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet,
1:o.

att Riksdagen, jemte förklarande att styrelsen för Riksbankens afdelningskontor i Östersund skall för pröfning af diskonterings-, låne- och kreditiv-ansökningar sammanträda minst fyra dagar i hvarje vecka, måtte fastställa följande förändrade aflöningsstat för detta kontor:

<i>Nuvarande lydelse:</i>		tre styrelseledamöter,	
tre styrelseledamöter		hvardera	Kr. 900: —
hvardera	Kr. 750: —	samt derförutom den	
samt derförutom den		ledamot, som hand-	
ledamot, som hand-		hafver den dagliga	
hafver den dagliga		förvaltningen . . .	» 1,500: —
förvaltningen . . .	» 1,250: —	kamreraren, tillika	
kamreraren, tillika		kassör, lön	» 1,200: —
kassör, lön	» 1,000: —	hvilket belopp kan	
samt tjänstgörings-		förhöjas efter fem	
penningar	» 600: —	års ordinarie tjänst	
och misräkningspen-		med 400 kronor	
ningar	» 300: —	och efter tio års tjänst	
bokhållaren, tillika		med ytterligare 400	
registrator, lön . .	» 800: —	kronor,	
samt tjänstgörings-		samt tjänstgörings-	
penningar	» 400: —	penningar	» 800: —
ombudsmannen . . .	» 500: —	och misräkningspen-	
till extra biträden vid		ningar	» 500: —
kontorsgöromålen .	» 200: —	bokhållaren, tillika	
vaktbetjenten	» 400: —	registrator, lön . .	» 1,000: —
		hvilket belopp kan	
		förhöjas efter fem	
		års ordinarie tjänst	
		med 300 kronor	
		samt tjänstgörings-	
		penningar	» 600: —
		ombudsmannen . . .	» 600: —
		till extra biträden vid	
		kontorsgöromålen .	» 750: —
		vaktbetjenten	» 400: —
		jemte bostad och ved-	
		brand.	

I fråga om tiden för tillämpning af den sålunda föreslagna staten hemställer Utskottet, lika med fullmäktige,

2:o.

att förenämnda nya stat för afdelningskontoret i Östersund må få tillämpas från och med början af innevarande år 1882.

I händelse af bifall till Utskottets framställning om antalet sammanträdesdagar i hvarje vecka för pröfning af låneärenden vid afdelningskontoret i Östersund, kommer Utskottet att i sammanhang med förslag till öfriga ändringar i gällande bankoreglemente göra framställning hos Riksdagen om den förändrade lydelse i § 37 och § 62 mom. 2 af sagda reglemente, som af ett sådant beslut påkallas; hvilket Utskottet härmed skolat

3:o.

för Riksdagen anmäla.

Beträffande Riksbankskontoret i Vexjö hafva fullmäktige, med anmälan att de till fullgörande af dem nästlidna år af Riksdagen i Bankoreglementet lemnadt bemyndigande, uppgjort aflöningsstat för styrelse och tjentemän vid detta år 1881 inrättade kontor, understält denna stat Utskottets pröfning i ändamål att få densamma af Riksdagen fastställd och i Riksbankens stat intagen.

Vid granskning af denna under den 21 Juli 1881 af fullmäktige uppgjorda stat befinnes, att densamma i afseende å såväl styrelse- och tjenstemannapersonalens antal som i fråga om aflöningsbeloppen för dem är lika med den för afdelningskontoret i Luleå nu gällande stat allenast med den skilnad, att någon kontors- och kassaskrifvare icke blifvit vid Vexjökontoret antagen, samt att de i Luleåkontorets stat upptagna högre aflöningsbeloppen efter viss tids tjenstgöring icke i den nu till fastställelse föreslagna staten för Vexjökontoret omförmålas; varande i fullmäktiges protokoll för den dag, då sistnämnda stat uppgjordes, anfördt att, med afseende å den i jemförelse med kontoren i Visby och Östersund betydliga folkmängden inom det distrikt Vexjökontoret om-

fattade och den ej ringa rörelsen i industrielt och annat hänseende inom Kronobergs och Blekinge län, de för Visby- och Östersundskontoren gällande stater ej syntes fullmäktige böra läggas till grund vid bestämmande af aflöningen för styrelse- och tjenstemannapersonalen vid Vexiökontoret, utan att aflöningsförmånerna borde bestämmas i öfverensstämmelse med senast fastställda stat för Luleåkontoret; hvarjemte samma protokoll upplyser, att kontorsstyrelsen fått sig ålagdt att sammanträda minst fyra gånger i veckan för pröfning af diskonterings- och låneärenden.

Då den korta tidrymd, hvarunder Vexiökontoret varit i verksamhet, icke lemna tillräcklig erfarenhet för bedömande deraf, huruvida den af fullmäktige uppgjorda staten må vara för hög eller icke, och vid sådant förhållande Utskottet funnit sig ej ega skäl att för närvarande i afseende å densamma föreslå vidtagande af någon ändring, har Utskottet ansett sig böra hemställa

4:o.

att Riksdagen, jemte förklarande att styrelsen för Riksbankens afdelningskontor i Vexiö skall för pröfning af diskonterings-, låne- och kreditivansökningar sammanträda minst fyra dagar i hvarje vecka, måtte för detta kontor fastställa följande aflöningsstat att under Litt. H i aflöningsstaten för Sveriges Riksbank intagas, så lydande:

H. Afdelningskontoret i Vexiö:

tre styrelseledamöter, hvardera . . .	kronor	1,200: —
samt derförutom den ledamot, som handhafver den dagliga förvaltningen	»	2,400: —
kamreraren, tillika kassör, lön	»	1,600: —
samt tjenstgöringspenningar	»	800: —
och missräkningspenningar	»	600: —
bokhållaren, tillika registrator, lön samt tjenstgöringspenningar	»	1,200: —
ombudsmannen	»	600: —
till extra biträde vid kontorsgöromålen	»	800: —
vaktbetjenten	»	1,000: —
jemte fri bostad och vedbrand.	»	400: —

Uti punkten 9:o af de vid aflöningsstaten för Riksbanken fogade tillämpningsstadgar finnes föreskrifvet:

»Nuvarande ombudsmannen vid afdelningskontoret i Göteborg bibehålles vid förutvarande inkomster af 1,600 kronor i lön och 900 kronor i tjänstgöringspenningar, med rätt för fullmäktige att, intilldess efter hans afgång den nya staten för ombudsmannen vid detta kontor vinner tillämpning, anvisa högst 800 kronor för år räknadt till den, som af fullmäktige förordnas att bestrida de med förra kanslisttjänsten vid nämnda kontor förenade göromål; hvarjemte nuvarande ombudsmannen vid afdelningskontoret i Malmö bibehålles vid förutvarande fördelning af inkomsterna i lön 1,200 kronor och tjänstgöringspenningar 300 kronor.»

Enligt hvad Utskottet fått sig meddeladt, har den i förberörda stadgande afsedde ombudsmannen vid Riksbankens afdelningskontor i Göteborg, vice Häradshöfdingen C. F. Jacobsson numera af fullmäktige erhållit afsked från denna sin befattning. Då i följd häraf de rörande aflöningsvilkoren för honom personligen meddelade ofvan omförmälda föreskrifter icke vidare erfordras, men deremot den i samma stadgande omnämnde Ombudsmannen vid afdelningskontoret i Malmö fortfarande kvarstår vid sin befattning, hemställer Utskottet slutligen,

5:o

att punkten 9:o i de vid aflöningsstaten för Riksbanken fogade tillämpningsstadgar må erhålla följande förändrade lydelse:

Nuvarande ombudsmannen vid afdelningskontoret i Malmö bibehålles vid förutvarande fördelning af inkomsterna i lön 1,200 kronor och tjänstgöringspenningar 300 kronor.

Stockholm den 17 April 1882.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.

Reservationer:

vid punkten 1:o af Herrar *J. J. Ekman, Peyron, Olsson* och *Gunnar Eriksson*, som hemställa,

att Fullmäktiges i Riksbanken afgifna, i förevarande memorial intagna förslag till stat för afdelningskontoret i Östersund måtte oförändradt och i dess helhet af Riksdagen antagas.

vid punkten 3:o af Herrar *Gust. Jonsson, Gumælius, Friherre Koskull* och *Olof Andersson*: »Då afdelningskontoret i Vexiö ej varit öppnadt under mer än en fjerdedel af det gångna bankåret och det således ännu torde vara för tidigt bedöma, huruvida den, efter hvad det förefaller, relativt höga utgiftsstaten för Vexiökontoret står i behörigt förhållande till omfånget af kontorets verksamhet samt beloppet af dess behållna inkomst, hafva vi ansett att, innan ett helt års erfarenhet vunnits, staten för Vexiö ej borde definitivt bestämmas, och hemställa alltså,

att nu interimsvis gällande stat för afdelningskontoret i Vexiö intages bland bilagorna till Bankoreglementet såsom *provisorisk stat.*»

Herrar *Lyttkens, Grefve Hamilton, Falk* och *Johannes Andersson* hafva velat få antecknadt, att de ej deltagit uti behandlingen inom Utskottet af förevarande ärende, den förstnämnde på grund af arbeten inom Bankkomitén och de öfrige till följd af beviljad ledighet från riksdagsgörömlen.